

II

(Forberedende retsakter)

DET ØKONOMISKE OG SOCIALE UDVALG

Udtalelse om forslaget til Rådets direktiv om produktsikkerhed i almindelighed⁽¹⁾

(90/C 75/01)

Rådet for De Europæiske Fællesskaber besluttede den 12. juni 1989 under henvisning til EØF-traktatens artikel 198 at anmode om Det økonomiske og sociale Udvalgs udtalelse om det ovennævnte emne.

Det forberedende arbejde henvistes til ØSU's sektion for miljø-, sundheds- og forbrugerspørgsmål, som udpegede Alma Williams til ordfører. Sektionen vedtog sin udtalelse den 12. januar 1990.

Det økonomiske og sociale Udvalg vedtog på sin 273. plenarforsamling, den 31. januar 1990, med 93 stemmer for, 59 imod og 7 hverken for eller imod følgende udtalelse.

Indledning

1. Det økonomiske og sociale Udvalg støtter principielt indførelsen af en fællesskabslovgivning, som pålægger enhver, der beskæftiger sig med design, fremstilling og salg af produkter, at opfylde et generelt sikkerhedskrav. ØSU kan kun være enig i denne generelle målsætning, som ØSU selv har formuleret klart og vedtaget enstemmigt i sin initiativudtalelse af april 1988 om generelle sikkerhedskrav til forbrugsvarer⁽²⁾, som tilskyndede Kommissionen til at udarbejde forslag til en lovgivning om sikkerhedskrav til forbrugsvarer.

2. Det erkendes dog, at der er et behov for afklaring, for inddragelse af visse emner og for generel forenkling, så det bliver lettere at fortolke og gennemføre de foreslåede bestemmelser, og retsikkerhed undgås.

Direktivforslagets sigte og målsætninger

3. Udgangspunktet er, at alle produkter skal være sikre. Forslagets hovedformål er derfor ganske enkelt at sørge for, at der er fri bevægelighed for sikre produk-

ter, og frem for alt at undgå, at der bringes farlige produkter på markedet. Alle aspekter af forslaget skal ses ud fra denne synsvinkel.

4. De øvrige målsætninger indbefatter behovet for en klar og åben tilkendegivelse af, at levering af farlige produkter kan være en form for illoyal konkurrence, eftersom leverandøren af de farlige produkter stilles urimeligt fordelagtigt i forhold til en konkurrent, der accepter de omkostninger, der er forbundet med at opfylde sikkerhedskravene. Derudover er der behov for at fremskynde harmoniseringen af sikkerhedsbestemmelser mest muligt på grund af den voksende mængde af nationale love, hvis omfang og indhold varierer fra medlemsstat til medlemsstat.

5. Der er endvidere behov for at styrke EF-borgernes tillid til, at det indre marked kan tilfredsstille deres behov. Direktivforslagets retsgrundlag er Den Europæiske Fælles Akts artikel 100 A, stk. 3, som fastlægger, at »Kommissionens forslag (...) inden for sundhed, sikkerhed, miljøbeskyttelse og forbrugerbeskyttelse skal bygge på et højt beskyttelsesniveau«.

6. Målsætningerne falder klart i to adskilte og dog nødvendigvis sammenhængende dele:

⁽¹⁾ EFT nr. C 193 af 31. 7. 1989, s. 1.

⁽²⁾ EFT nr. C 175 af 4. 7. 1988.

— På det indre marked fra 1993 er det hensigten, at produkter skal sælges frit inden for rammerne

af Fællesskabets harmoniserede sikkerhedskrav — såvel specifikke som generelle, og disse krav skal alle producenter, importører og leverandører overholde. Indtil dette direktiv træder i kraft, kan det forekomme, at produkter, der er forbudt i én medlemsstat, fortsat kan markedsføres i andre medlemsstater. Følgelig fastsætter dette forslag frivillige og restbindende kriterier, efter hvilke virksomheder og tilsynsmyndigheder kan vurdere sikkerheden, og det beskriver foranstaltninger til produktkontrol.

- Det er væsentligt, at man på fællesskabsplan indfører en effektiv, praktisk og umiddelbar procedure til behandling af nødsituationer i tilfælde, hvor særlige produkter frembyder alvorlige risici.

Baggrund: afhjælpende og forebyggende forholdsregler

7. Direktivforslaget kan ikke betragtes isoleret. ØSU understøtter, at det er vigtigt at integrere og samordne alle direktiver, der vedrører sundheds- og sikkerhedsspekter.

Forslaget skal også ses i nær sammenhæng med:

- den »nye metode« i forbindelse med teknisk harmonisering og standarder; på det indre marked vil velfunderede, moderne standarder og certificeringsmetoder være væsentlige for produkter, der sælges og anvendes i hele Fællesskabet. Forslaget bør også ses i sammenhæng med forslaget til en global metode i forbindelse med certificering og prøvning⁽¹⁾. Her understreger ØSU, at sådanne standarder nødvendigvis skal svare til hinanden i alle medlemsstater, og fortolknings- og anvendelsesprocedurerne skal være ensartede, omend ØSU konstaterer, at standarder er frivillige, kan være uegnede eller forældede og ikke nødvendigvis omfatter sikkerhedskriterier,
- eksistensen af specifik fællesskabslovgivning om særlige emner, herunder direktiver i henhold til »den nye metode«, som ikke skelner mellem produkter i al almindelighed og særlige forbrugsgoder. Antallet af disse er begrænset — og vil altid være det, og de vedrører kun de produkter, de finder anvendelse på. Der er derfor behov for et bredt, generelt rammedirektiv, som dækker de produkter, der ikke er omfattet af et »vertikalt« direktiv. Det er også nødvendigt at udfylde huller i den eksisterende »vertikale« lov-

givning; for direktiverne i henhold til »den nye metode« gælder f. eks. følgende:

- de indeholder ikke detaljer om nationale foranstaltninger i nødsituationer,
- de fastsætter ikke, hvorledes sådanne nationale foranstaltninger koordineres på fællesskabsplan,
- de kræver ikke, at medlemsstaterne konstant overvåger markedet, og ej heller at leverandørerne til stadighed kontrollerer produktionen,
- det bestående direktiv om produktansvar, der omhandler producentens særlige ansvar. ØSU betragter forslaget om generel produktsikkerhed som et nødvendigt supplement til det eksisterende direktiv om produktansvar. Forskellen mellem dem er, at produktansvarsdirektivet primært er afhjælpende, medens det nye forslag hovedsageligt er forebyggende.

Desværre er det endnu ikke alle medlemsstater, der fuldt ud har gennemført direktivet om produktansvar. ØSU beklager den uensartethed, der præger gennemførelsen for øjeblikket, og den retsikkerhed, dette medfører. Medlemsstaterne opfordres derfor til straks at træffe forholdsregler med henblik på at gennemføre direktivet om produktansvar i dets helhed.

Direktivforslagets rækkevidde

8. ØSU konstaterer, at forslaget vedrører alle produkter og ikke fastsætter nogen undtagelser af produktområder. Selv om det må erkendes, at denne anvendelse på alle produkter er blevet mødt med forbehold, da det er så bredt favnende, bifalder ØSU dog i det store og hele Kommissionens forslag, og det påpeges, at mange specifikke direktiver ikke skelner produkter på grundlag af, om disse anvendes af erhvervsfolk eller almindelige forbrugere (f. eks. direktiver om farlige stoffer, om maskiner, om trykbeholdere, ...). I dette bredt baserede direktivforslag, hvor man ikke betragter sikkerhed som en delelig størrelse, vil man bl. a. tage højde for, at det bliver stadig vanskeligere at skelne mellem erhvervs- og forbrugsgoder (f. eks. gør-det-selv-produkter, og artikler til havearbejde). I mange tilfælde er det umuligt at skelne mellem færdigvarer, halvfabrikata og tilbehør på en sådan måde, at der kan ske en forebyggende indsats.

9. ØSU bemærker, at forslaget ikke omfatter serviceydelser, medmindre disse påvirker sikkerheden af det produkt, der skal installeres eller repareres. ØSU bifalder denne begrænsning, omend det erkendes, at der er en snæver sammenhæng mellem produkter og service, og at der næsten uundgåeligt vil opstå problemer. Ikke desto mindre efterlyser ØSU supplerende lovgivning, ligeledes på basis af artikel 100A, som omhandler sikkerhedskrav til serviceydelser, og som er både forebyggende og afhjælpende.

⁽¹⁾ EFT nr. C 267 af 19. 10. 1989.

Generel lovgivning suppleret af specifik lovgivning

10. På baggrund af den forestående realisering af det indre marked synes det påkrævet, at man i tide — og i form af et direktiv — udvider EF-retten med et generelt krav om produktsikkerhed. Kun derigennem kan man yde alle forbrugere en effektiv beskyttelse mod farlige produkter, når den frie udveksling af varer mellem medlemsstaterne gennemføres.

Det foreslåede direktiv om produktsikkerhed indeholder grundlæggende, generelle bestemmelser med en bindende interventionsramme og fjerner dermed de forskelle, der for tiden stadig præger de enkelte medlemsstaters kontrol med markedsførte varer. Dette skulle øge alle markedsparters retssikkerhed betydeligt.

ØSU mener, at direktivet om produktsikkerhed kun bør finde anvendelse i tilfælde, hvor der ikke foreligger passende specifikke EF-bestemmelser.

Direktivet om produktsikkerhed i almindelighed skal finde anvendelse, hvis der ikke findes et specifikt direktiv om emnet, eller hvis et eksisterende specifikt direktiv ikke tager tilstrækkelig højde for produktsikkerheden.

Det forventes imidlertid ikke, at direktivet om produktsikkerhed i almindelighed skal anvendes, når sikkerhedsspørgsmålet allerede er tilstrækkeligt dækket af et specifikt direktiv.

11. For klarhedens skyld anbefaler ØSU, at Kommissionen i de relevante artikler henviser til specifikke bestemmelser, der gælder for bestemte produkter.

Definitioner

12. Hvis definitioner ikke er entydige og indbyrdes overensstemmende, er der skabt mulighed for, at medlemsstater opretter handelsbarrierer, og dermed følger endeløse diskussioner om betydningen samt omkostningskrævende retssager til afgørelse af stridighederne. ØSU mener, at adskillige af Kommissionens definitioner bør præciseres. Dette tages op under bemærkningerne til de enkelte artikler.

13. Betydningen af »generelle sikkerhedskrav« skal gøres helt entydig: produkter, der sættes i frit omløb i Fællesskabet, skal frembyde den sikkerhed, som forbrugere med rette kan forvente under forudsætning af, at produktet anvendes på en måde, som man normalt og med rimelighed kan forvente. Man må også huske på, at defekte varer ikke nødvendigvis er farlige.

Indsamling af oplysninger

14. ØSU betoner, at det er indsamling af oplysninger og analyse af facts, des bør være udgangspunktet for

enhver lovgivning på sikkerhedsområdet. Det er derfor skuffende, at kommissionen ikke refererer direkte til EHLASS (det europæiske samarbejde om registrering af ulykker i hjemmene og i fritiden). ØSU opfordrer endvidere Kommissionen til at sørge for, at Fællesskabet efter udløbet af den igangværende forsøgsperiode stiller passende midler til rådighed til at sikre et permanent og pålideligt system til indsamling og analyse af oplysninger om ulykker og til at foretage grundige undersøgelser. Det synes muligt, at kommissionen påtænker at overdrage EHLASS til medlemsstaterne. Selvfølgelig skal medlemsstaterne spille en stor rolle, men Kommissionen skal også gøre brug af data fra EHLASS på et samordnet europæisk plan. Det er sådan et system, der kan give mulighed for at finde ud af, om de 45 millioner ulykker om året sker, fordi produkterne er dårligt udformet eller fremstillet, fordi vejledningerne er uegnede eller ufuldstændige, eller ganske enkelt på grund af menneskelig uvidenhed og adfærd. En ulykke skyldes både et produkt, en situation og en person — sjældent produktet alene.

Hvem er involveret?

15. Når det drejer sig om sikkerhed, kan ingen undslå sig for at yde et positivt bidrag, det være sig Kommissionen, medlemsstaterne på nationalt eller regionalt plan, producentledet, detail- og distributionsledet, fagforeningerne, forbrugerorganisationerne eller endog enkeltpersoner i deres egenskab af forbrugere herunder i særdeleshed forældre med små børn. ØSU konstaterer, at forslagets bilag indeholder »impact statements« (»konsekvenserklæringer«). ØSU er enig i, at det er nødvendigt, at produkternes sikkerhed konstant kontrolleres i handelen, men understreger vigtigheden af at sikre et enkelt system, som kan gennemføres uden for meget postyr (f.eks. ved hjælp af kommercielt fremstillede balnketter og *spread-sheets*). Dette ville være særdeles nyttigt for små og mellemstore virksomheder, som de nye administrative pligter kan pålægge uvante, men nødvendige byrder.

16. ØSU foreslår, at detailhandelens særlige forpligtelser præciseres (f.eks. i forbindelse med sikker samling af produkter, der sættes sammen i butikken). ØSU foreslår, at detailledet, der jo har den tætteste kontakt med forbrugere på salgstidspunktet og ved reklamationer, forpligtes til at oplyse leverandørerne om påviselige sikkerhedsproblemer, som de er blevet gjort opmærksom på.

ØSU nærer bekymringer i forbindelse med distributionsleddets, herunder detailhandelsleddets, ret til afhjælpning og erstatning. Det er ikke rimeligt eller fair, at de skal lide økonomiske tab som følge af mangler, som de ikke selv har forårsaget eller været medvirkende

til. Ethvert tab af denne art bør bæres af dem, der har forårsaget manglerne.

Undervisning og information

17. Ingen form for beskyttelse kan være helt effektiv, hvis den ikke samtidig ledsages af information og undervisning. Derfor opfordrer ØSU medlemsstaterne til at sørge for en langt mere effektiv gennemførelse af Ministerrådets resolution af maj 1986 om forbrugerundervisning i skolerne. ØSU erkender forbrugerorganisationernes særlige rolle i forbindelse med forbrugerundervisning i almindelighed og sikkerhedsundervisning i særdeleshed, med særlig vægt på det personlige ansvar. Man skal tage højde for de behov, som mindre velforbredte forbrugere har, specielt i forbindelse med udformningen af advarsler. ØSU vil også gerne fremhæve forbrugersikkerhedskommissionernes arbejde, både af beskyttende og oplysende art, i de medlemsstater, hvor de allerede findes.

Sikkerhedskrav til import- og eksportvarer

18. Ved importerede produkter bør man indføre og opretholde en særlig kontrol på det sted, produktet første gang indføres i Fællesskabet; der skal i den forbindelse tages hensyn til bestemmelserne af Den almindelige overenskomst om Told og Udenrigshandel (GATT). ØSU påpeger, at det er nødvendigt at sikre et samarbejde mellem de kompetente myndigheder, toldembedsmændene og departementerne for told- og forbrugsafgifter.

19. Man skal være opmærksom på, at det kan være nødvendigt at tilpasse fremstillingen af eksportprodukter til andre. undertiden strengere sikkerhedsstandarder i tredjelande. ØSU er af den opfattelse, at der i EF bør indføres et forbud mod eksport af farlige produkter til ikke-EF-lande. Dette gælder ganske særlig lande i den tredje verden, der ofte er præget af utilstrækkelig viden og beskyttelseslovgivning. Det bemærkes, at nogle farlige produkter, der eksporteres, bliver genimporteret til hjemmemarkedet.

Specifikke bemærkninger

Artikel 1

Direktivets formål bør præciseres gennem en understregning af, at det, der er det primære, er producentens pligt til kun at bringe sikre produkter på markedet.

Stk. 1: ØSU anmoder Kommissionen om at understrege, at markedsføring af et produkt betyder, at produktet sættes i omløb, og dette ikke blot på kommerciel og kontraktmæssig basis, men også i form af reklamegaver og gratis vareprøver.

ØSU påpeger, at begrebet »påregnet anvendelsestid« — underforstået ved brug under normale omstændigheder — skal forstås klart og inddrages, når man — på frivillig basis — udarbejder standarder, om i praksis normalt vil indeholde definitioner af produktkriterier.

ØSU henleder opmærksomheden på, at der muligvis kan opstå juridiske problemer i forbindelse med anvendelsen af ordene »without prejudice« (»begrænser ikke anvendelsen«) i artikel 1, stk 2 og 3, da disse muligvis kan fortolkes forskelligt efter »common law« og EF-lovgivningen.

Artikel 2

Litra b): »Sikkert produkt« bør defineres klart, og desuden positivt i stedet for negativt, som et produkt, der giver køberen (eller brugeren) den »sikkerhed, som man med rimelighed kan forvente«. Man skal desuden huske på, at sikkerhed uvægerligt er et relativt og ikke et absolut begreb, som afhænger af en række sociale og økonomiske faktorer.

Det skal fremgå klart, at spørgsmålet om, hvorvidt risikofaktoren er acceptabel, afhænger af, hvad samfundet i almindelighed betragter som minimale, uundgåelige risici, som man er villig til at acceptere. Det bør også fremgå, at samfundet efterhånden øger kravene og tolererer stadig mindre risici.

ØSU er ikke tilfreds med definitionen af »sikkert produkt« og anvendelsen af begrebet »uacceptabel risiko« og anmoder Kommissionen om at finde en anden, mere passende ordlyd. ØSU mener, at definitionen på »sikkert produkt« bør tages op i lyset af artikel 6 i direktivet om produktansvar (85/374/EØF)⁽¹⁾, nemlig forventningen om sikkerhed. Dette gør den definition, som ØSU har anvendt i sin tidligere udtalelse⁽²⁾ klarere: »sikker« vil sige, »at der ikke er nogen risiko, eller kun en helt minimal risiko, for at nogle af de følgende forhold vil skade nogen eller medføre døden:

— varen i sig selv,

— opbevaring, anvendelse eller forbrug af varen,

⁽¹⁾ EFT nr. L 210 af 7. 8. 1985.

⁽²⁾ EFT nr. C 175 af 4. 7. 1988 (s. 13, pkt. 2.2).

- samling af en vare, som leveres adskilt,
- udslip eller udsivning fra varerne eller som følge af deres anvendelse, opbevaring eller forbrug,
- tillid til at målinger, beregninger eller andre aflæsninger, der foretages med eller ved hjælp af varerne er nøjagtige«.

Litra c), aa): I forbindelse med begrebet »forudseelig anvendelsesmåde« acceptere ØSU, at sikkerheden afhænger af produktets (inkl. emballage) beregnede, normale og med rimelighed forudseelige anvendelse. ØSU ønsker, at Kommissionen i slutningen af dette litra tilføjer, at selv misbrug til tider er forudseelig, især når der er børn involveret.

Når misbrug kan forudses, bør der tages højde for det i standarder, og produkter bør forsynes med passende advarsler.

I artikel 2, litra d), bør ordene »kan påvirke« erstattes af »faktisk påvirker«.

Artikel 3

ØSU understreger, at det i første instans er leverandørerne, som gennem normer for god forretningsskik skal acceptere deres ansvar med hensyn til kun at markedsføre sikre produkter, eftersom det generelle sikkerhedskrav hovedsageligt påhviler dem i henhold til artikel 2. Medlemsstaterne, som er suveræne, har til opgave at påse, at leverandørerne udviser denne disciplin, og at træffe forebyggende forholdsregler, hvis dette ikke er tilfældet. Hvis en fabrikant eller en distributør, der markedsfører et farligt produkt, kan ifalde strafansvar, bør de under visse omstændigheder have forsvarsretigheder (især detailhandlende) som nævnt i ØSU's initiativudtale⁽¹⁾. Denne bemærkning gælder også artikel 4, stk. 1.

I stk. 1 bør Kommissionen understrege, at gratis gaver og vareprøver også er omfattet.

Artikel 4

Stk. 1: Der tilføjes et tredje litra efter stk. 1, litra b):

»c) der tages hensyn til beviser fra data om ulykker.«

Stk. 2: ØSU bifalder hensigten med denne artikel, men foreslår alligevel, at medlemsstaterne, Kommissionen og erhvervslivet støtter forskning i adfærdsmønstre, især i forbindelse med brugsvejledninger og advarsler. ØSU påpeger endvidere, at entydig, ensartet og systematisk vejledning er påkrævet for alle, der kommunikerer med offentligheden, det være sig i form af ord eller symboler.

Artikel 5

ØSU mener, at denne artikel bør være underordnet artikel 3 og 4.

Efter ØSU's opfattelse er det ikke nok at anvende ordet »fremstillet« i første punktum; det bør omformuleres til også at omfatte begreber som f.eks. behandling, emballering, transport og installering. ØSU påpeger også, at der er behov for en afklaring af udtrykket »formodes at opfylde« i samme punktum. Formodningen bør suppleres med betingelsen: »hvis det modsatte ikke kan påvises, eller der ikke foreligger begrundet påstand om det modsatte«.

ØSU bemærker, at forslaget ikke længere henviser til standarder eller normer, og foreslår, at disse medtages i stk. 2 blandt de kriterier, der skal tages hensyn til, når man kontrollerer, om de generelle sikkerhedskrav er opfyldt.

Eksistensen af frivillige standarder for et givet produkt bør dog ikke føre til, at man automatisk antager, at produktet af den grund er sikkert, eftersom mange standarder måske ikke indeholder sikkerhedskriterier. Man bør derfor henvise specielt til de standarder, der udarbejdes af Den europæiske Standardiseringsorganisation (CEN) og Den europæiske komité for elektroteknisk Standardisering (CENELEC) på Kommissionens foranledning.

Der er her tale om standarder, der udarbejdes efter aftale i de kompetente stående udvalg, og som opfylder de væsentlige krav i henhold til direktiverne i forbindelse med »den nye metode«.

⁽¹⁾ EFT nr. C 175 af 4. 7. 1988, s. 16, punkt 6.3.3 og 6.3.4.

Man bør ligeledes infføje ulykkesstatistikker samt resultater af ergonomiundersøgelser i listen over kriterier i stk. 2.

Stk. 2: Ordet »formodentlig« indføjes for »opfylder«.

Artikel 6

ØSU understreger, at hovedansvaret for forebyggende produktsikkerhed påhviler leverandørerne og ikke de offentlige myndigheder. Dette ansvar bør også det muligt for leverandørerne at tilbagetrække et produkt på eget initiativ. På baggrund af den stigende grad af frihed og selvansvar påpeger ØSU, at enhver form for kontrolsystem i forbindelse med produktsikkerhed skal være enkelt og praktisk og medføre mindst mulig administration, så leverandørerne kan udføre deres opgave effektivt. Ikke desto mindre bør det specificeres klart, at jo farligere et produkt kan være, jo strengere kontrolforanstaltninger skal der træffes. Det er også væsentligt, at leverandørerne informerer de offentlige myndigheder om de risici, de måtte konstatere.

Artikel 7

Stk. 1, litra c): ØSU insisterer på, at bilag 1 og 2 skal være en integreret og bindende del af forslaget, og at de skal forbindes med artikel 18.

Der henvises til problemet med særlige grupper såsom små forretningsdrivende og postordrefirmaer i forbindelse med vedtagelsen af egnede forebyggende foranstaltninger.

Der er spørgsmålet, om ordene »eksempler på« i overskriften er velvalgte. Dette er særligt vigtigt med hensyn til produkternes identificering, som er en forudsætning for, at medlemsstaternes, leverandørernes og Kommissionens forebyggende foranstaltninger bliver effektive.

I forbindelse med bilag 2 foreslår ØSU, at direktivforslaget ændres med henblik på at beskytte uskyldige detailhandlere i tilfælde, hvor varer konfiskeres; dette kan gøres ved at hjemle ret til godtgørelse af de omkostninger, de har pådraget sig.

Litra d): ØSU fremhæver på ny vigtigheden af at indsamle oplysninger om ulykker og personskader som følge af produkter, og bemærker, at der skal være et fælles grundlag, så resultaterne kan sammenlignes. Kommissionen skal fortsat have ansvaret for samordning og evaluering af data fra EHLASS og bruge det

som et middel til at vejlede om prioritering af undersøgelser og som et instrument til at formidle oplysninger til brug ved udarbejdelse og revision af standarder.

Litra d): »Sickness« erstattes med »illness« i den engelske tekst, og »invaliditet« (»disability«) tilføjes.

Litra e): Som et supplement til bestemmelsen om, at der skal tages hensyn til kollektive klager over de samme produkter fra anerkendte organisationers side, foreslår ØSU, at man også kunne tage hensyn til individuelle forbrugeres samt forbrugerorganisationers mulighed for at anlægge administrative eller juridiske sager med henblik på at opnå forebyggende indgreb.

Litra f): Med henblik på at styrke forbrugernes tillid opfordrer ØSU til, at man i videst muligt omfang offentliggør informationer. Der bør være en entydig forpligtelse til at informere den brede offentlighed. Offentliggørelse i EFT er ikke nok.

Der tilføjes to nye litra:

- »g) på Kommissionens opfordring sikre ensartede afprøvningsprocedurer i hele fællesskabsområdet og tage højde for, at der vil opstå nationale omkostninger ved udbygning af de offentlige myndigheders serviceydelser;
- h) på Kommissionens opfordring oprette et koordineringsorgan, der skal undersøge håndhævelses- og sikkerhedsstandarderne i hele Fællesskabet, eftersom behørig håndhævelse fra de nationale myndigheders side er en forudsætning for, at dette direktiv samt det indre marked som helhed kan gennemføres med held.«

Artikel 8

Stk. 1: ØSU nærer dyb skepsis over for den måde, hvorpå ordet »lokal« anvendes: med varenes frie bevægelighed inden for det indre marked, kan medlemsstaterne aldrig være sikre på, at problemer i forbindelse med farlige produkter kan begrænses til et lokalt område, en region eller endog et enkelt land. ØSU anbefaler derfor, at man fjerner sidste punktum i stk. 1.

Artikel 9

ØSU er enig i, at der såvel på fællesskabsplan som på nationalt plan er behov for et hurtigt informationssystem, som er fuldstændigt gennemsigtigt.

Stk. 2: I første punktum bør man fjerne »og den pågældende fare ikke kun har lokale virkninger«. I slutningen af stk. 2 tilføjes:

»Medlemsstaterne bør have pligt til straks at informere den brede offentlighed i tilfælde af alvorlig og umiddelbar fare.«

Stk. 5: ØSU bifalder udpegelsen af én enkelt myndighed til at samarbejde effektivt med Kommissionen. ØSU erkender imidlertid, at der skal træffes koordineringsforanstaltninger i de medlemsstater, hvor der er flere forskellige myndigheder og ministerier involveret i sikkerhedsspørgsmål.

Artikel 10

Stk. 2: Følgende tilføjes:

»Medlemsstaterne skal også informere offentligheden.«

Eftersom direktivet omfatter letfordærvelige produkter, såsom friske levnedsmidler, samt sæsonbetonede produkter, f.eks. legetøj og græsslåmaskiner, kan et forbud på op til tre måneder bevirke, at de enten slet ikke sælges, eller ikke kan sælges før næste sæson, selv om forbudet senere ophæves, fordi det i sidste ende blev besluttet, at der ikke forelå nogen uacceptabel risiko. Selv om der i henhold til litra c) kan ansøges om at få forbudet ophævet, kan den tid, det tager at få fjernet forbudet, og de dermed forbundne omkostninger resultere i tab for distributørerne, som bør være berettiget til kompensation for alle eventuelle tab. Dette kunnen omfatte en lovmæssig ret til at returnere forbudte produkter og til godtgørelse.

Artikel 11 og 12

ØSU forudsiger, at gennemførelsen af artikel 11 vil volde problemer, og anmoder derfor Kommissionen om at udarbejde en meget enklere og mere praktisk procedure til indledning af foranstaltninger i nødsituationer.

Desuden mener ØSU, at Kommissionen kun bør gribe ind i tilfælde, hvor en medlemsstat ikke træffer egnede foranstaltninger, som opfylder direktivforslagets krav. De første foranstaltninger bør normalt træffes på det mest egnede niveau, som er tættest på begivenhederne.

Kommissionens opgave er subsidiær og består hovedsageligt i koordinering.

Artikel 13 og 14

ØSU er enig i, at Kommissionen skal bistås af et udvalg til løsning af hastende sikkerhedsproblemer. ØSU så gerne dets opgave udvidet til at omfatte hele spektret i forbindelse med forebyggelse af ulykker, og at det fik beføjelse til at undersøge EF-omspændende data om ulykker, til at overvåge sikkerhedsstandarder og anbefale egnede, praktiske forholdsregler, især på områder som informations-, uddannelses- og gennemførelseskoordinering.

ØSU konstaterer, at kun medlemsstaterne vil være repræsenteret i det foreslåede »udvalg for hastende produktsikkerhedsproblemer«, og anmoder derfor Kommissionen om at nedsætte et yderligere rådgivende udvalg, der skal omfatte repræsentanter for producenterne, distributørernes, detailhandelens og forbrugernes interesser.

Det er vigtigt, at dette udvalg er fleksibelt og ikke er underlagt stive procedurer, så det kan handle hurtigt. Selv om det bør have en indre kerne med præcise regler, er det også afgørende for dets succes, at det ud over regeringerne repræsenterer en fornuftig interessebalance.

ØSU foreslår også, at producenterne bør have mulighed for at indgive kommentarer til produkter, som vedrører dem, forudsat at der ikke er urimelige frister for indgivelsen.

Endelig anmoder ØSU Kommissionen om at henstille, at hver medlemsstat nedsætter sit eget produktsikkerhedsudvalg på nationalt plan på linje med de udvalg, der allerede eksisterer eller er ved at blive nedsat i visse medlemsstater.

Artikel 16

Denne artikel er overflødig og bør udelades, da der hverken er nogen modsætning eller overlapning mellem det foreliggende forslag og direktivet om produktansvar (85/374/EØF)⁽¹⁾. Henvisninger til dette direktiv kan ske i form af betragtninger i præamblen.

Artikel 17

Stk. 1: »Så vidt muligt« er ikke præcist i juridisk henseende, hvorfor det bør omformuleres.

⁽¹⁾ EFT nr. L 210 af 7. 8. 1985.

Stk. 2: ØSU synes ikke om udtrykket »virkelig er relevant« og foreslår det erstattet af »forudsat at det klare formål med sådanne udtalelser er at være sandfærdig, nøjagtig og uden ond hensigt ...«.

Stk. 3: Efter »retsmidler« tilføjes ordene »eller erstatningsmuligheder«.

Efter stk. 3 indføres et nyt stykke. Den oprindelige bestemmelse i den forudgående artikel 11 bør genindsættes: «Medlemsstater kan pålægge producenter at tilbagekalde produkter, der findes farlige, at levere en erstatningsvare, at refundere prisen eller at udføre nødvendige reparationer uden beregning. ØSU nærer også betænkeligheder i forbindelse med problemer som følge af farlige produkter, der rent faktisk har voldt skade. Det foreslås, at Kommissionen undersøger mulighederne for at oprette en fællesskabsfond til at godtgøre personer, der af forskellige årsager (f.eks. en virksom-

heds konkurs) ikke råder over andre effektive midler. Dette må ikke opfattes som et middel til at unddrage sig sine forpligtelser.

Artikel 18

ØSU ønsker konsekvenserne af ordet »sanktioner« afklaret. Det erkendes, at økonomiske sanktioner undertiden vil være nok, men i adskillige tilfælde, hvor farlige produkter forsætligt fremstilles og sælges, kan strafferetlige foranstaltninger være påkrævede. Det er medlemsstaterne, der skal iværksætte sådanne sanktioner, eftersom gældende EF-lovgivning ikke bemyndiger Kommissionen til at iværksætte strafferetlige sanktioner.

ØSU understreger, at der er et meget stort behov for direktivet om produktsikkerhed. Alligevel må det under de nuværende omstændigheder betragtes som urealistisk at regne med dets gennemførelse pr. 1. januar 1991, og ØSU foreslår derfor, at direktivet skal gennemføres inden etableringen af det indre marked i 1993.

Bryssel, den 31. januar 1990.

Alberto MASPRONE

Formand for

Det økonomiske og sociale Udvalg

BILAG 1

til Det økonomiske og sociale Udvalgs udtalelse

Følgende tilstedeværende eller repræsenterede medlemmer stemte for udtalelsen:

Amato, Aparicio Bravo, Aspinall, Ataíde Ferreira, Bazianas, Beretta, Berger, Bernasconi, Bleser, Boddy, Boissérée, Bordes-Pages, Briganti, Vasco Cal, Calvet Chambon, Carroll, Cavazzuti, Ceballos Herrero, Christie, Alves Conde, Corell Ayora, Cortois, Coyle, Decaillon, von der Decken, Della Croce, Dos Santos, Drago, Drilleaud, van Eekert, Elstner, Erty, Eulen, Flather, Flum, Forgas, Frandi, Freeman, Geuenich, Gomez Martinez, Gredal, Green, Haas, Hagen, Hilkens, Houthuys, Hovgaard Jakobsen, Jaschick, Jenkins, Kaaris, Kitsios, de Knecht, Laka Martin, Lappas, Larsen, Liverani, Luchetti, Maddocks, Magalef Masia, Mayayo Bello, Mercier, Morales, Moreland, Mourgues, Muhr, Muñoz Guardado, Murphy, Nielsen B., Nielsen P., Nierhaus, Nieuwenhuize, Pelletier C., Petropoulos, Polyzos, Quevedo Rojo, Ramaekers, Rangoni Machiavelli, Roseingrave, Rouzier, Santillan Cabeza, Schmitz, Silva, Smith A. R., Smith L. J., Speirs, Staedelin, Tiemann, Tixier, Vallejo Calderon, Velasco Mancebo, Vercellino, Williams, Zufiaur Narvaiza.

Følgende tilstedeværende eller repræsenterede medlemmer stemte imod udtalelsen:

Arena, Arets, Bagliano, Beltrami, Bento Gonçalves, Berns, Black, Bredima Savopoulou, Broicher, Campbell, Ceyrac, Collas, van Dam, De Tavernier, Dodd, Donck, Fresi, Gardner, Germozzi, Giacomelli, Hancock, Kenna, Kirchfeld, Kröger, Laur, Löw, Lustenhouwer, Machado Von Tschusi, Mainetti, Margot, Marvier, Meyer-Horn, Muller, Noordwal, Pardon, Pearson, Pelletier R., Perrin-Pelletier, Petersen, Poeton, Proumens, Ribière, Robinson, Rolão Gonçalves, Romoli, Schade-Poulsen, Schnieders, Schnitker, Schoepges, Storie-Pugh, Strauß, Tamlin, Telles, Termes Carrero, Tukker, Vidal, Wagner, Wick, Yverneau.

Følgende tilstedeværende eller repræsenterede medlemmer stemte hverken for eller imod:

Bos, Matteoli, de Normann, Salmon, Serra Carracciolo, Solari, Whitworth.

BILAG 2

til Det økonomiske og sociale Udvalgs udtalelse

Følgende ændringsforslag, som blev støttet af mere end en fjerdedel af de afgivne stemmer, blev forkastet under debatten.

Punkt 8

Punktet udgår og erstattes af følgende:

„ØSU konstaterer, at dette forslag vedrører alle produkter inklusive „ethvert fremstillet produkt og landbrugsprodukt“. Der er allerede tilstrækkelig dækning for industriprodukter i specifikke bestemmelser. Der udstedes direktiver med henblik på at lovgive nærmere om sundhed og sikkerhed på arbejdspladsen. Landbrugsprodukter er et område, som er underlagt bestemmelser, der er skræddersyet efter specifikke krav, der ikke passer ind i en lovgivning om generel produktsikkerhed. Faktisk findes der visse produkter ud over landbrugsprodukterne, hvor det ikke står fuldstændig klart, hvilke risici der kan være tale om, hvorfor det ville være bedre at lovgive om disse i direktiver om specifikke emner.

ØSU kan derfor ikke gå ind for det brede anvendelsesområde, Kommissionen foreslår for direktivet, og mener, at det bør begrænses til at omfatte forbrugsvarer, således som disse er defineret i punkt 1 i dets initiativudtalelse (EFT nr. C 175 af 4. 7. 1988).«

Begrundelse

Indlysende.

Afstemmingsresultat

46 stemmer for, 81 stemmer imod, 4 stemmer hverken for eller imod.

Punkt 10

Tredje afsnit udgår.

Fjerde afsnit affattes således:

»Direktiver om produktsikkerhed i almindelighed skal kun finde anvendelse, hvis der ikke foreligger et specifikt direktiv på området.«

Begrundelse

Anvendelsen af ordet »passende« i den foreliggende tekst skaber vaghed og retsikkerhed.

Femte afsnit kan da også udgå.

Afstemmingsresultat

46 stemmer for, 77 stemmer imod, 8 stemmer hverken for eller imod.

Punkt 15

Sidste punktum affattes således:

»Dette ville være særdelels nyttigt, især for små og mellemstore virksomheder, for hvem de nye administrative forpligtelser jo betyder en ekstra byrde; disse nye forpligtelser er fuldstændig unødvendige for direktivets målsætning og derfor uønskede.«

Begrundelse

Taler for sig selv.

Afstemmingsresultat

33 stemmer for, 80 stemmer imod, 6 stemmer hverken for eller imod.

Punkt 16

Andet punktum affattes således:

»ØSU foreslår, at detailedder ... skal opfordres til at oplyse leverandørerne ... gjort opmærksom på.«

Begrundelse

I den eksisterende tekst tales der om en forpligtelse. I en tid, hvor erhvervslivets eget ansvar erkendes og værdsættes (jf. bl.a. punkt 15 og bemærkningerne til artikel 6), må (lovmæssige) forpligtelser forkastes.

Afstemmingsresultat

48 stemmer for, 80 stemmer imod, 5 stemmer hverken for eller imod.

Artikel 2, litra c) aa)

2. og 3. punktum udgår.

Begrundelse

Mod forslaget om at forlange af Kommissionen, at den skal tilføje, at selv misbrug til tider er forudseelig, kan anføres følgende argumenter:

- Man behøver ikke udtrykkeligt at gøre opmærksom på noget, som kan forudses.
- Forslaget forbigår forældres ansvar; det er dem, der skal lære deres børn at omgås bestemte instrumenter.
- Forslaget ville i praksis være ensbetydende med, at f.eks. knive eller tændstikker forsynes med etiketter, som angiver farerne, hvorved man overser den vigtigste risikogruppe, småbørnene, da de ikke kan læse.

Afstemmingsresultat

51 stemmer for, 62 stemmer imod, 8 stemmer hverken for eller imod.

Artikel 6

Følgende tilføjes som særskilt afsnit:

»Selv om andet punktum i denne artikel begrænser detailhandlerens forpligtelser, skaber den generelle forpligtelse til løbende kontrol forpligtelser, som er uklare, vanskelige at vurdere, og som synes at indebære, at detailhandelen fører kontrol efter salget, hvilket ikke er realistisk og skaber administrative og økonomiske byrder, navnlig for små forretningsindehavere og postordrefirmaer. Artikel 6 bør ændres, således at kontrolpligten ikke påhviler distributions- og detailedet.«

Begrundelse

Indlysende.

Afstemmingsresultat

48 stemmer for, 64 stemmer imod, 10 stemmer hverken for eller imod.

BILAG 3**til Det økonomiske og sociale Udvalgs udtalelse****Min dretserklæring**

Efter en afstemning ved navneopråb fremsatte nedenstående medlemmer af arbejdsgivergruppen, som stemte imod, følgende erklæring:

»I overensstemmelse med ØSU's initiativudtalelse fra april 1988 (EFT nr. C 175 af 4. 7. 1988) er gruppe I enig i, at der er nødvendigt med et direktiv vedrørende sikkerheden af forbrugsprodukter, men går imod det foreliggende forslag af tre grunde:

- Anvendelsesområdet skal være begrænset til forbrugsprodukter og lignende produkter.
- Definitionerne vedrørende sikkerhed og acceptable risici skal affattes på samme måde som i direktivet om produktansvar.
- Den urimelige forøgelse af det administrative system, som er uacceptabel for de små og mellemstore virksomheder, distributørerne og detailhandelen, er i sidste ende ineffektiv på grund af manglende egnede midler til kontrol af de erklæringer, som Kommissionen foreslår.«

Arena, Arets, Bagliano, Beltrami, Bredima Savopoulou, Broicher, Campbell, Ceyrac, Collas, van Dam, Dodd, Donck, Fresi, Gardner, Giacomelli, Hancock, Kenna, Kirichfeld, Kröger, Löw, Machado Von Tschusi, Mainetti, Meyer-Horn, Noordwal, Pardon, Pearson, Pelletier R., Perrin-Pelletier, Petersen, Poeton, Proumens, Ribiere, Robinson, Rolão Gonçalves, Romoli, Schade-Poulsen, Schnieders, Tamlin, Telles, Termes Carrero, Tukker, Wagner, Wick.
